

FILOZOFICKÁ FAKULTA Univerzita Karlova

Posudek oponenta bakalářské práce z Historie

Autor: Jan Müller

Název práce a bibliografické údaje: Křížová výprava proti husitům roku 1427

Autor posudku: Pavel Soukup

A) Posouzení obsahu

Definice cílů práce, stanovení výzkumných otázek	výborně
Metodologie práce	výborně
Koncepce a struktura práce	výborně
Práce s prameny	výborně
Schopnost analýzy, interpretace a kritického myšlení	velmi dobře
Invenčnost a původnost	výborně

Pokud je potřeba, zejména v případě hodnocení „neprospěl“ doplňte hodnocení psaným komentářem:

[Klikněte sem a zadejte text.](#)

B) Posouzení formálních náležitostí

Seznam pramenů a literatury, práce s literaturou	výborně
Poznámkový aparát	velmi dobře
Formální struktura práce	výborně
Stylistická a jazyková úroveň	velmi dobře
Přílohy (pokud jsou)	Zvolte položku.

Pokud je potřeba, zejména v případě hodnocení „neprospěl“ doplňte hodnocení psaným komentářem:

[Klikněte sem a zadejte text.](#)

FILOZOFICKÁ FAKULTA Univerzita Karlova

C) Celkové zhodnocení

1) Celkové shrnutí (povinné, alespoň 500 znaků)

Bakalářská práce Jana Müllera je zdařilým pokusem podat přehled o průběhu křížové výpravy proti husitům z roku 1427 i o pramenech a literatuře, které se k ní vztahují, a analyzovat některé vybrané aspekty tohoto tažení. Autor práce prokázal, že se dovede zorientovat v historické materii, samostatně si stanovit témata výzkumu (zde spory o velení křížáckému vojsku a přejímání husitské taktiky boje s vozovou hradbou), vyhledat příslušné zdroje a přehledně formulovat svá zjištění a závěry. Ve svém výzkumu pracoval s latinskými a raněnovohornoněmeckými prameny, byť se převážnou měrou opřel o dostupné moderní české překlady. Také k práci s literaturou přistoupil povětšinou kriticky a zajímal se i o to, jaké prameny stojí za příslušnými tvrzeními historiků.

V úvodu své práce autor předložil výstižný souhrn dosavadního bádání, přičemž záslužně věnoval samostatné oddíly pracím z oboru vojenských dějin a regionální historie. Z posledně jmenovaného oboru využil zejména dílo historika západních Čech Vladimíra Bystrického, jehož podání nicméně podle mého názoru v některých otázkách přece jen příliš podléhá. Mám na mysli např. problematiku početnosti vojsk, kde uvádí Bystrického řešení oproti názoru Šmahelovu, aniž by se podrobněji věnoval tomu, jak který z autorů ke svému odhadu došel (s. 38). Studie Hartmuta Spenglera o velikosti říšských kontingentů proti husitům (*Blätter für deutsche Landesgeschichte* 2015), která se pokusila postavit celou otázku na solidnější metodologický základ, recipována není.

Kruciát z roku 1427 se pochopitelně věnovaly z různých perspektiv generace historiků. V pojetí Jana Müllera připadá hlavní role braniborskému markrabímu Fridrichovi. Jemu autor připisuje rozhodující iniciativu při přípravě a plánování výpravy. Vzhledem k tomu, že se následně věnuje sporům o velení během výpravy, zůstává markrabě i zde v centru pozornosti. Fridrichův význam při tažení do Čech roku 1427 nelze zpochybnit, přesto podle mého názoru autor nedocenil dvě okolnosti. První z nich je spontánní charakter sdružení franckých rytířů za účelem boje s husity na počátku roku 1427. Jak zmiňují všechny prameny zachycené v kronice Ondřeje z Řezna, rytíři přišli s nápadem uzavřít protihusitský spolek na sněmu knížat, který se sešel k jednání o jiných otázkách. Ačkoliv Fridrich byl přítomen a o věci posléze informován, nezdá se mi, že by podnět vzešel od něj. Ani zásadní studie k tématu od Joachima Schneidera (*Überregionale Integrationstendenzen im deutschen Niederadel*, 1996) s jeho iniciativou nepočítá; Jan Müller mu naopak připisuje roli iniciátora a svolavatele (s. 27-28). Druhou okolností k uvážení je jmenování velitele protihusitského tažení na prvním frankfurtském sněmu téhož roku. Jan Müller uvádí, že hlavním a jediným velitelem byl určen trevírský arcibiskup Ota (s. 49). Text usnesení, který sám cituje (s. 47-48), však říká, že arcibiskup spolu s dalšími knížaty má jmenovat spoluhejtmana. Nepramenila rivalita mezi Otou a Fridrichem právě odtud?

Z významnějších připomínek obsahového rázu lze zmínit snad už jen opomenutí druhé fáze druhé křížové výpravy, tedy opožděný vpád krále Zikmunda do Čech na přelomu let 1421 a 1422 (chybí v přehledu kruciát na s. 23, Zikmundova účast je pak výslovně popřena na s. 47; taktika synchronizované invaze z několika směrů je přitom součástí autorovy argumentace i s ohledem na výpravu roku 1427). Další poznámky jsou již jen drobnosti: franctí biskupové jistě jmenovali více než ony dva křížácké kazatele, jejichž oprávnění se později diskutovalo (s. 31); desátek pro celé křesťanstvo nevyhlásil kardinál, ale papež (s. 44); u privilegií generálního koncilu (s. 30) by mohlo být řečeno, o který se jedná (zvláště když jde o týž kánon *Ad*

FILOZOFICKÁ FAKULTA Univerzita Karlova

liberandam zmiňovaný na s. 21); užitečné by bylo používat termín „říšská knížata“, který je vhodnější než „šlechtici“, zejména v případě duchovních knížat (s. 47); letopočet u Despenserovy kruciáty (s. 21) pak je patrně jen překlepem.

Přestože množství citované literatury je více než dostatečné, stálo by za zvážení doplnit některé významné tituly k tématu. Jedná se především o základní a nejpodrobnější studii o Beaufortově legaci od G. R. Holmese (*English Historical Review* 1973; citována je ovšem důležitá recentní práce M. Whelana) a některé studie Petra Čorneje (v pozn. 94 studii k bitvě na Vítkově z roku 1987, případně podrobné pojednání v nedávné knize o Žižkovi; v pozn. 103 pak studii o bitvě u Ústí z roku 1995). Zmínku by zasloužily také edice Vratislavského a Křižovnického rukopisu Starých letopisů českých spíše než překladové vydání Poráka a Kašpara (s. 17). V rozlišování edice a překladu ostatně autor poněkud tápe (srov. tamtéž citace Vavřincovy kroniky, která navíc do roku 1427 nesahá). Také v případě otisku říšského vojenského řádu Hugo Tomanem se nejedná o jeho edici z rukopisu, nýbrž o převzetí textu z DRTA s přihlédnutím k UB; Rosenplütův *Spruch von Beheim* by pak měl být citován ve vydání Jörna Reichela z roku 1990 raději než ve staré Höflerově edici (viz např. s. 39).

Z formálních aspektů lze dále vytknout způsob citování některých kolektivních publikací, kde se – patrně pod vlivem knihovních katalogů – objevují jména náhodných spoluautorů namísto editorů (katalog Gotteskrieger v pozn. 29, Husitské století v pozn. 110), zatímco autoři a názvy jednotlivých příspěvků jsou místy opomenuty (F. G. Heymann v pozn. 24, P. Čornej v pozn. 110). Konečně stylistická úroveň práce je střídavá. Narativní pasáže mají spád a jsou formulovány o mnoho suverénněji než pasáže úvahové, kde by bylo třeba opravit leckteré stylisticky neobratné formulace nebo i chybné vazby. Časté jsou chyby v interpunkci (takřka pravidelně u přívlastku těsného), nadužívána je spojky „kdy“, objevuje se i nenáležitý komparativ s pomocným adverbium „více“.

2) Případně navrhovaná témata či otázky k obhajobě

Přes výše uvedené výhrady hodnotím bakalářskou práci Jana Müllera jako výbornou. Byť se některým aspektům mohl věnovat pečlivěji, prokázal schopnost zorientovat se v náročném tématu, ke kterému je k dispozici bohatá mezinárodní literatura a rozmanité prameny v různých jazycích. K tomuto tématu si našel svébytný přístup a zformuloval vlastní dílčí závěry. Souhrnně pak uvádí, že výprava z roku 1427 vykazuje řadu specifik (s. 54), konkrétně je ale na tomto místě nevyjmenovává – mohl by tak učinit při obhajobě. Jako další téma pro rozpravu se nabízí role Fridricha Braniborského v tachovské kruciátě a husitských válkách vůbec. Vliv říšské politiky a vzájemných vztahů říšských knížat na českou otázku ostatně představuje kontext, který by autor mohl širěji rozpracovat, pokud se tématu hodlá dále věnovat.

3) Závěrečné doporučení

Práci **doporučuji** k obhajobě a navrhuji hodnotit známkou **výborně**.

V Praze dne 1. září 2024

Podpis: Pavel Soukup